

Podivní
ctitelé
MariiniKonference
v Káhiře
a církevsen
o mých kritických
v PolskuTVŮRČÍ PROFIL
ZDENKA
KALISTYCírkev a stát
z pohledu
historikovaZLATÉ ÚDOLÍ V KRAJINĚ
STÍNŮ

10

PERSPEKTIVY

PŘÍLOHA KATOLICKÉHO TÝDENÍKU

ŘÍJEN 1994

Pojďte se s námi nyní podívat na jeden kongres. Ne, nechceme vás hned zavalit horou informací o tom, co veledůležitěho se na takovém kongresu projedná, kolik desítek významných osobností přicestovalo ani vyjmenovávat zásadní projevy, jež zazněly před stovkami posluchačů v kongresové aule. Chceme vám především něco sdělit. Zvláště proto, že právě tento kongres, který probíhal uprostřed září v Praze, byl věnován komunikaci. Rádi bychom vám tedy řekli něco o tom, jak taková akce vypadá ze zákulisí a jak jí viděli někteří z pětaticeti mladých lidí z celé republiky, kteří se spolupodíleli na jejím chodu. Mohli jste nás poznat podle hezké modrobílé mikiny se jmenovkou označenou steward...

Měla jsem na starost potvrzování letenek. To znamená, že jsme je od všech účastníků kongresu vybrali a pak jsme chodili po různých společnostech, které jsou zastoupeny v Praze, a vyřizovali jejich zpáteční let. Nejdále zde byly letenky z Austrálie, Madagaskaru a Salomounových ostrovů. Vzpomínám si, že nejhorší bylo, když si jeden delegát z Cookových ostrovů postavil hlavu, že nechce podle letenky letět z Prahy do Frankfurtu, ale do Říma. No, nakonec musel kapitulovat...

Silvie Heriánová, stewardka

Rozmanitost a mnohost kultur účastníků kongresu je vyjádřena nejen exotickým vzhledem a zcela nesrozumitelným jazykem, ale především rozdílnou mentalitou. Všechny pět set účastníků ze sto třiceti zemí světa však spojuje to hlavně: stejná víra. Přijeli do Prahy proto, aby navázali na poslední podobný mezinárodní kongres, který se konal před čtyřmi lety v Bangkoku. Jde o setkání dvou organizací z nichž jedna, UNDA (latinsky vlna), se věnuje audiovizuálnímu médiu, tedy původně od roku 1928 rozhlasu, a druhá, založena ve stejnou dobu, OCIC, se zaměřuje na film, a to převážně na problematiku jeho kvalitní produkce. Mohutný vzestup technické kvality médií, zvláště videa, také sblížil obě asociace, ale především společenský význam a vliv sdělovacích prostředků na veřejnost je tím hlavním, co přimělo ke spolupráci redaktory, pedagogy a teology.

Myslím si, že takový kongres je nejvýznamnější kvůli kontaktům. Lidé se sice vidí častěji v rámci svých kontinentů, ale setkání zástupců celého světa je jen jednou za čtyři roky. Je důležité, když zde spolu komunikují pracovníci v médiích, novináři, učitelé i duchovní. Při výměně názorů se lidé vzájemně obohacují a hledají společné vědomí problémů, které je obklopují. Především však zde několik dní zcela hmatatelně prožíváme církev v její univerzálnosti.

P. Noel Choux, Institut komunikace

Když se již většina účastníků ubytovala v suchdolském areálu Zemědělské fakulty, začal společný desetidenní život. Jak ho zahájit jinak než bohoslužbou? Deset autobusů tedy přepravilo všechny účastníky do smíchovského kostela svatého Václava, kde P. Václav Malý celebroid mši svatou spolu s několika biskupy a desítkami kněží. Po večerní recepci v Domě kovoprůmyslu končí slavnostní start a od druhého dne platí již společný pracovní rozvrh. Jeho konkrétní náplň se každý den mohou všichni dozvědět z pravidelných kongresových novin, které jsou vydávány ve třech jazykových verzích, tedy angličtině, francouzštině a španělštině. K hlavním bodům patřila ranní bohoslužba, tedy přesněji kontinentální či regionální mše, kde mohl účastník slyšet

medií z hlediska žurnalistické etiky, pedagogických a pastoračních potřeb, technických možností přes otázky tvůrčího procesu, zvláště ve filmu, až po organizační jednání, třeba voleb do nových funkcí. Nemaýl prostor byl také v přednáškách a diskusích věnovaných politologickým a sociologickým rozborům současného světa. Nešlo ale jen o akademickou debatu, protože o dané problematice referovali právě lidé, kteří žijí uprostřed událostí, například etnických válek v Africe. Kongres tak sice mnohem více otázek kladl, ale některé se snažil i zodpovědět: Kde média slouží svou věrohodností obecnosti a kde již pokřivují skutečnost? Co pro zlepšení současné situace mohou udělat katolíci „komunikátoři“? Odpověď zněla: Nabízet modely a programy, které

tedy nesmějí oddělovat. Oba duchovní projevy spolu úzce souvisí a delegáti se shodli na tom, že oproti dřívější době by se mělo více prostoru věnovat estetickým hodnotám. Jen tak budou mravní principy stále aktuální.

Na jednom večeru v Národní knihovně, který se pořádá spolu s Českou křesťanskou akademií, byl jeden kněz z Bolívie, který dělá televizní pořady, a pracovník rozhlasu z Malajsie a oba se shodli na tom, že je potřeba Kristova poselství vličit do určité kulturní formy. Myslím si, že zvláště u nás toto chybí. Dříve byla křesťanská kultura dobrá převážně jen proto, že byla křesťanská. Dnes je nutné klást i jiná měřítka.

Pavel Fischer, Institut komunikace

Důležitou součástí provozu kongresu byla i první pomoc, kterou zajišťovali dobrovolníci z Maltéžské pomoci, a také každodenní komunikace jednotlivých delegátů s jejich blízkými, často ve vzdáleném domově.

Věnovala jsem se odesílání a přijímání faxů v tiskovém centru. Nejvzdálenější fax byl asi do Malajsie. Lidé si sdělovali všechno možné. Od triviálních pozdravů až třeba po smutné informace, když jednomu biskupovi z Antiguy zemřeli tři farníci a i odtud se tedy věnoval řízení své farnosti.

Lucie Endlicherová

Na kongresu se představila také naše země a zvláště česká katolická církev. Delegátům se Praha velice líbila, a tak lze pochopit, že někdy preferovali soukromé výlety do centra Prahy před společným programem. Oficiálně byl delegátům vyjádřen pozdrav jménem prezidenta Havla Ivanem Medkem, členem prezidentské kanceláře. Především však zaujala osobní přítomnost pražského arcibiskupa:

Zrušení komunikace (tj. uzavření se jen do sebe), ať už individuální (osobní sobectví), nebo společenské (např. nacionalismus), má za následek - i když to zní podivně - peklo. Tato skutečnost neznamená oheň, kotle, čerty - ale uzavření se do sebe a neschopnost vyjít ze sebe, komunikovat s druhými a sdílet jim své bolesti, dát jim účast na svém životě, rozdělit se s nimi. Takový člověk není ani schopen vidět a přijmout komunikaci druhých. Zůstává osamocen - a to je peklo: absence komunikace. Bůh, Trojice je absolutní komunikace. K jeho podobě jsme byli stvořeni.

PhDr. Miloslav Vlk

Delegáti pak navštívili filmové ateliéry na Barrandově, studia České televize a na závěr kongresu, po mši svaté, která byla u Svatého Ignáce celebroidána arcibiskupem Vlkem za účasti mnoha duchovních, jmenujme alespoň arcibiskupa Johna F. Foleyho a kardinála Mahonyho, arcibiskupa z Los Angeles, se šlo rovnou na loď. Bylo to závěrečné rozloučení s kongresem i Prahou. Konkrétně dvě lodě, motorová a parník, pluly s kongresmany po vlnách, nyní však nikoli rozhlasových či televizních, ale opravdových. Tak jako voda Vltavy ubíhala rychle kolem nás, stejně i čtyři roky do dalšího kongresu utečou a mnozí z nynějších přátel se opět shledají. Bude to asi v kanadském Montrealu.

Lukáš Doubrava

Bůh je komunikace

Snímek Jaroslav Hodík

nejen slovo Boží v různých jazycích, ale i vidět originální slavení eucharistie africké, jihoamerické či asijské církve. Dopoledne pak následovaly společné projevy, přednášky a jednání v kongresové aule, nebo ve stejné době probíhaly tzv. workshopy, což jsou jakési tvůrčí dílny či pracovní skupiny, kde se schází několik kongresmanů, kteří diskutují o daném tématu, třeba pastoračním videu. Závěry ze své práce pak přednesou na celém kongresu. Dopoledne je podobné, jen se více času věnuje různým zprávám, referátům a krátkým diskusím. Večer nakonec následuje společný, větší kulturní program. Kromě filmových produkcí vystoupily ve dvou večerech soubory Chorea Bohemica a Barok collegium.

Většinu času jsem trávil ve zvukové kabině kongresové auly, kde se nahrávaly veškeré projevy delegátů. Přednášky, návrhy i diskuse byly někdy zajímavé, ale myslím si, že největší přínos mělo to, že lidé o sobě vědí.

Josef Práša, steward

Generální téma bylo již přítomno v názvu tohoto kongresu: Média a lidská důstojnost. Problematika jednání pak byla různorodá - od

vycházejí z křesťanských tradic a stavějí na odpovědnosti a věrnosti. Vůdčím principem tohoto snažení má pak být zřetelná účast všude tam, kde trpí lidská důstojnost.

Někteří velcí umělci ovlivňují celou lidskou historii svým příchodem z centra života katolické církve. Vyjadřují tak výzvu Ježíše Krista, který ukazuje klíč k porozumění a ocenění lidské důstojnosti a osudu. Lidé, kteří se pak utvářejí v této kultuře, budou mít zvláštní vnímavost, výjimečný systém hodnot a osobitý umělecký cit.

Arcibiskup John F. Foley, prezident Papežské komise pro sociální komunikaci

Otázka nové evangelizace prostřednictvím médií, za pomoci uměleckých prostředků dnešní kultury, byla často diskutovaným tématem. Názory se dokládaly nejen slovy, ale i obrazy. Během večerních programů byly promítány filmy Rekní mi něco o sobě. René a francouzský film Libera me, který získal řadu ocenění a byl promítán v Paláci kultury. Slavnostně byl také představen svou ukázkou právě dokončený film režiséra Jeana Delannoye Marie Nazaretská. Umění a víra se

